

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 30. januar 2012
Dok.: 309765

UDKAST TIL TALE
til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål AB, AC og AD
(Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Samrådsspørgsmål AB:

”Er ministeren enig med Radikale Venstres retsordfører i, at indsatte i lukkede fængsler, der er dømt for alvorlig kriminalitet, skal have en mobiltelefon i deres celle – i første omgang som et forsøg?”

Samrådsspørgsmål AC:

”Hvordan kan ministeren garantere at en ordning, hvor indsatte i de lukkede fængsler får en mobiltelefon i cellen, ikke vil medføre, at den dømte kriminelle blot kan fortsætte med at begå kriminalitet eller misbruge mobiltelefonen til at kontakte ofrene for kriminaliteten.”

Samrådsspørgsmål AD:

”Ministeren bedes redegøre for om hensynet til at indsatte i de lukkede fængsler kan kontakte bl.a. deres familie ikke allerede er tilgodeset indenfor de rammer, der er i dag?”

[Indledning]

1. Spørgsmålene udspringer jo af den debat, der var i starten af december sidste år omkring adgangen til mobiltelefoner i fængslerne.

Som denne debat har vist, kan der gøre sig forskellige modsatrettede hensyn gældende, og jeg vil derfor indlede med at understrege, at jeg fuldt ud anerkender, at der også kan være forskellige synspunkter i denne debat.

Jeg er naturligvis derfor også opmærksom på, at nogle har været mere eller mindre imødekommende over for en tanke om større adgang til mobiltelefoner i fængslerne – det gælder jo bl.a. også Fængselsforbundet.

Og derfor er jeg glad for, at jeg i dag får lejlighed til at uddybe, hvorfor jeg er mere tilbageholdende.

Samtidig vil jeg allerede her indledningsvis slå helt fast, at regeringen ikke har aktuelle planer om at åbne for mobiltelefoner i lukkede fængsler – heller ikke som en forsøgsordning.

[Den gældende ordning]

2. Jeg tror i øvrigt, at det kan være nyttigt for debatten i dag, hvis jeg kort indleder med at ride op, hvordan reglerne er i dag, når det gælder de indsatte adgang til at benytte telefon.

Der er en overordnet regel om, at de indsatte i både åbne og lukkede fængsler har ret til at føre telefonsamtaler i det omfang, det er praktisk muligt.

Telefonsamtalerne føres som udgangspunkt fra en fælles telefon på gangen.

3. I de lukkede fængsler bliver telefonsamtalerne som udgangspunkt påhørt, aflyttet eller optaget af personalet – medmindre en sådan kontrol ikke findes nødvendig.

De indsatte i lukkede fængsler har kun de fælles telefoner. De kan med andre ord ikke få tilladelse til at installere fastnettelefon eller fastmonteret mobiltelefon i deres eget opholdsrum.

Det hænger bl.a. sammen med, at det i så fald ville være umuligt for personalet at føre den nødvendige kontrol med telefonsamtalerne.

4. I de åbne fængsler har de indsatte omvendt mulighed for at installere egen fastnettelefon i deres celle.

Derudover er der åbnet mulighed for, at indsatte i åbne fængsler kan leje en fastmonteret mobiltelefon i deres celle, hvilket jeg skal vende tilbage til om et øjeblik.

Baggrunden for, at der gælder forskellige regler i de lukkede og åbne fængsler, er, at de lukkede fængsler huser et andet klientel end de åbne fængsler.

Derfor er telefonsamtaler i de åbne fængsler heller ikke undergivet kontrol på samme måde som i de lukkede fængsler.

[Forsøgsordningen i de åbne fængsler]

5. I Statsfængslet Møgelkær og Statsfængslet Søbysøgård, som begge er åbne fængsler, har der for nylig været en forsøgsordning, hvor de indsatte kunne leje en mobiltelefon.

Ikke forstået på den måde, at de indsatte har kunnet gå rundt med en mobiltelefon på sig – telefonerne blev monteret med en kæde i de indsattes egne opholdsrum.

Men ordningen gjorde det nemmere for de indsatte at opretholde et naturligt forhold til deres nærmeste familie, fordi de f.eks. kunne ringe og sige godnat til deres børn.

6. Erfaringerne fra forsøgsordningen har været positive, og derfor har Direktoratet for Kriminalforsorgen besluttet, at ordningen skal gøres permanent og indføres i de øvrige åbne fængsler.

Som jeg var inde på, har der derfor siden den 1. april 2011 i de åbne fængsler været mulighed for at etablere en ordning om, at de indsatte kan leje en fastmonteret mobiltelefon i deres celle.

7. De indsatte må ikke herudover medtage eller være i besiddelse af mobiltelefoner – heller ikke i åbne fængsler.

I lukkede fængsler er uretmæssig besiddelse af en mobiltelefon endda direkte strafbart efter straffelovens § 124, stk. 4.

[Bør forsøgsordningen udbredes til de lukkede fængsler?]

8. Det er ordningen fra de åbne fængsler, som har givet anledning til debatten om, hvorvidt der nu skulle laves en lignende forsøgsordning med mobiltelefoner til indsatte i de lukkede fængsler.

Men som sagt har regeringen ingen aktuelle planer herom.

9. Jeg er opmærksom på, at man til støtte for en sådan forsøgsordning naturligvis kan pege på, at de indsatte også i lukkede fængsler vil kunne have gavn af en mobiltelefon, fordi det giver dem mulighed for at opretholde en tættere kontakt til deres familie.

Heroverfor står imidlertid de sikkerhedsmæssige forhold, som gør sig gældende, når vi taler om de lukkede fængsler.

For når man bliver anbragt i et lukket fængsel, er det typisk, fordi man bliver betragtet som farlig eller undvigelsestruet, eller fordi der er risiko for ny kriminalitet, indsmugling af narkotika eller lignende.

Og man skal jo huske på, at mobiltelefoner kan bruges til andet end at ringe og sige godnat til sine børn.

10. De indsatte i de lukkede fængsler ville få betydeligt lettere ved at planlægge og koordinere ny kriminalitet både i og uden for fængslet, herunder ikke mindst indsmuglinger og flugtaktioner.

Da man i sin tid kriminaliserede uretmæssig besiddelse af mobiltelefoner i lukkede fængsler, var det jo netop også, fordi mobiltelefoner kan gøre det nemmere for indsatte at planlægge flugt eller begå ny kriminalitet.

Derudover vil mobiltelefoner gøre det lettere for de indsatte at fastholde kriminelle relationer eller særlige gruppetilhørsforhold.

11. Og jeg har i den forbindelse meget svært ved at se for mig, hvordan det skulle kunne forsvares at udstyre f.eks. rockere og bandemedlemmer med mobiltelefoner i de lukkede fængsler.

Og som spørgeren selv er inde på, kan mobiltelefoner selvfølgelig også bruges til at tage kontakt til den forurettede eller andre implicerede i den indsatte sag.

[Afslutning]

12. De bekymringer, som jeg her er inde på, skal naturligvis ses i lyset af, at kriminalforsorgen ikke ville kunne opretholde den nuværende kontrol med de indsatte telefonsamtaler fra de lukkede fængsler, hvis de indsatte fik adgang til fastmonterede mobiltelefoner i deres celler.

Hvis man skulle gå videre med idéen, ville det derfor også kræve nogle meget grundige overvejelser af, hvordan man kunne sikre sig mod de misbrugsrisici, som jeg har nævnt.

Men for endnu en gang at gøre det helt klart, så har regeringen ingen aktuelle planer om at åbne for mobiltelefoner i lukkede fængsler.

Tak.